

بروی زمین چیزی بزرگ تراز انسان نیست و در انسان چیزی بزرگ تراز فکر او. هملستون

مرتب : سراج ادیب

ماه نهم

ابوریحان بیرونی

عالم و نابغه‌ای بی‌همتا در علوم ریاضیات، گیاه‌شناسی، نجوم، ادبیات، جغرافیا، تاریخ، فلزشناسی و زبان به شمار می‌رود. آثار زیادی از این دانشمند فرهیخته بزرگ برجای مانده است و بسیاری از دانشگاه‌ها و تالار کتابخانه‌ها، به اسم او نام‌گذاری شده‌اند. ابوریحان بیرونی، دانشمند مشهور عصر غزنوی در شهر غزنه، دیده از جهان فرویست و او را در همان شهر به خاک سپردند. آرامگاه ابوریحان بیرونی در سال ۱۳۵۲ در شهر غزنی افغانستان کشف شد. به گفته مسنولان فرهنگی افغانستان، وقتی مزار ابوریحان بیرونی کشف شد، هیچ ساختمان و مقبره‌ای نداشت؛ اما اطراف آن را محوطه‌ای بزرگ فرا گرفته بود که باغ و حرم آرامگاه ابوریحان محسوب می‌شد. باغ و محوطه اطراف آرامگاه حدود سه جریب و نیم (۳۵۰۰ متر) مساحت دارد. وجود فضای وسیع در

قوس (لندي) آذر ۱۴۰۲

November - December 2023

جمادي الاولی - جمادي الثاني ۱۴۴۵

شنبه Saturday	یکشنبه Sunday	دوشنبه Monday	سه شنبه Tuesday	چهارشنبه Wednesday	پنج شنبه Thursday	جمعه Friday
السبت	الاحد	الاثنين	الثلاثاء	الأربعاء	الخميس	الجمعة
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۱ ج الثاني
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵

رویداد ماه (قوس - لندي) در سال ۱۴۰۲ خورشیدی

۴ قوس (25, November) = روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان
۶ قوس ۱۳۸۰ = (27, November 2001) = آغاز مذاکرات سازمان ملل پیرامون افغانستان در کشور المان که بنام "جلسه بن" مشهور شد
۸ قوس (29, November) = روز جهانی همبستگی با مردم فلسطین
۱۰ قوس (1, December) = روز جهانی مبارزه با « ایدز »
۱۱ قوس (2, December) = روز جهانی محو بردگی (یعنی هر عملی که انسان خلاف میل و رغبت خود وادار به انجام آن می‌شود بردگی نامیده میشود)
۱۲ قوس (3, December) = روز جهانی معلولان
۱۳ قوس ۱۳۷۵ = زنده یاد ببرک کارمل در شهر مسکو درگذشت و جسد شان در شهرک بندری حیرتان در شمال افغانستان محترمانه به خاک سپرده شد
۱۴ قوس (5, December 2001) = ختم جلسه و اعلان توافق نامه « بن »
۱۶ قوس (7, December) = روز بین‌المللی هوانوردی
۱۷ قوس ۱۳۹۹ = یما سیاوش روزنامه نگار و مجری مطرح تلویزیونی طلوع با دو نفر دیگر در اثر انفجار مین مغناطیسی که در ناحیه نهم شهر کابل به وقوع پیوست کشته شدند
۱۹ قوس (10, December 1948) = روز جهانی حقوق بشر
۲۰ قوس (11, December) = روز جهانی کوه نوردی
۲۲ قوس ۴۲۷ = در گذشت ابوریحان البیرونی دانشمند، ریاضی دان، ستاره شناس چندی شناس برجسته سده چهارم و پنجم هجری است
۲۶ قوس ۶۵۲ خورشیدی (17, December 1273) = در گذشت مولانا صوفی بزرگ و صاحب مثنوی معنوی در قونیه (ترکیه امروزی)
۲۶ قوس (17, December 1903) = نخستین پرواز بشر با طیاره توسط برادران « رایت »
۲۶ قوس (3 جمادي الثاني) = شهادت حضرت فاطمه زهرا (ع)
۳۰ قوس ۱۳۷۰ (21 December 1991) = اتحاد جماهیر سوسیالیستی انحلالش را طی بیانیه اعلان داشت
۳۰ قوس = شب یلدا « شب آخر پاییز و اول زمستان که مقارن است با ولادت حضرت عیسی (ع) و درازترین شبهای سال است

گذشته آرامگاهی بزرگ در این مکان قرار داشته است. آرامگاه ابوریحان بیرونی به دلیل شرایط جنگی افغانستان در سال‌های متمادی، حضور طالبان و بی‌توجهی آن‌ها به علم و میراث فرهنگی و حوادث طبیعی تخریب شده است. کتیبه سنگی آرامگاه ابوریحان بیرونی تا چند سال پیش موجود بود؛ اما در سال‌های اخیر از بین رفته است. طرح مقبره ابوریحان بیرونی با ترکیبی از معماری عصر غزنوی و شاخصه‌هایی از طرح‌های اسلامی به صورت یک ستاره هشت ضلعی کشیده شد. در این طرح از شاخصه‌های معماری منار سلطان مسعود غزنوی و بهرام شاه و آثار علمی ابوریحان بیرونی الهام گرفته شده بود. قرار بود این پروژه تا سال ۲۰۱۳ تکمیل شود. برنامه چنین بود که در آن سال، غزنه به عنوان مرکز تمدن کشورهای اسلامی معرفی شود؛ اما این اتفاق رخ نداد و بنای طرح مقبره از آن زمان تا به امروز عملی نشد.